EVROPSKI PARLAMENT

2004 *2009*

Odbor za pravne zadeve

ZAČASNO
2003/0168(COD)

29. 3. 2005

***I
OSNUTEK POROČILA

o predlogu Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o veljavnem pravu za nepogodbene obveznosti („Rim II”)
(COM(2003)0427 – C5-0338/2003 – 2003/0168(COD))

Odbor za pravne zadeve

Poročevalec: Diana Wallis

Oznake postopkov

*	Postopek posvetovanja *večina oddanih glasov*
**I	Postopek sodelovanja (prva obravnava) *večina oddanih glasov*
**II	Postopek sodelovanja (druga obravnava) *večina oddanih glasov za odobritev skupnega stališča* *absolutna večina poslancev Parlamenta za zavrnitev ali spremembo skupnega stališča*
***	Postopek privolitve *absolutna večina poslancev Parlamenta, razen v primerih, navedenih v členih 105, 107, 161 in 300 Pogodbe ES in členu 7 Pogodbe EU*
***I	Postopek soodločanja (prva obravnava) *večina oddanih glasov*
***II	Postopek soodločanja (druga obravnava) *večina oddanih glasov za odobritev skupnega stališča* *absolutna večina poslancev Parlamenta za zavrnitev ali spremembo skupnega stališča*
***III	Postopek soodločanja (tretja obravnava) *večina oddanih glasov za odobritev skupnega besedila*

(Vrsta postopka je odvisna od pravne podlage, ki jo predlaga Komisija.)

Spremembe zakonodajnega besedila

Pri spremembah, ki jih predlaga Parlament, je spremenjeno besedilo označeno s ***krepkim poševnim tiskom***. Besedilo, zapisano v *navadnem poševnem tisku*, označuje tehničnim službam namenjeni del zakonodajnega besedila s predlaganimi popravki, ki se upoštevajo pri pripravi končnega besedila (na primer očitne napake ali izpustitve v zadevni jezikovni različici). O teh popravkih odločajo pristojne tehnične službe.

VSEBINA

stran

OSNUTEK ZAKONODAJNE RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA 5

EXPLANATORY STATEMENT.....33

MNENJE ODBORA ZA DRŽAVLJANSKE SVOBOŠČINE, PRAVOSODJE IN NOTRANJE ZADEVE.....

OSNUTEK ZAKONODAJNE RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o predlogu Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o veljavnem pravu za nepogodbene obveznosti („Rim II")
(COM(2003)0427 – C5-0338/2003 – 2003/0168(COD))

(Postopek soodločanja: prva obravnava)

Evropski parlament,

– ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2003)0427)[1],

– ob upoštevanju členov 251(2) in 61(c) Pogodbe ES, na podlagi katerih je Komisija predlog poslala Parlamentu (C5-0338/2003),

– ob upoštevanju člena 51 svojega Poslovnika,

– ob upoštevanju poročila Odbora za pravne zadeve in mnenja Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve (A6-0000/2050),

1. odobri predlog Komisije, kakor je bil spremenjen;

2. poziva Komisijo, da zadevo ponovno predloži Parlamentu, če namerava svoj predlog bistveno spremeniti ali ga nadomestiti z drugim besedilom;

3. naroči svojemu predsedniku, da stališče Parlamenta predloži Svetu in Komisiji.

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Predlogi sprememb Parlamenta
Predlog spremembe 1 Uvodna izjava 5	
(5) Področje ***te*** uredbe mora biti določeno tako, da je v skladu z Uredbo(ES) št. 44/2001 ***in Rimsko konvencijo iz leta 1980.***	(5) Področje ***in določbe te*** Uredbe se določijo tako, da so v skladu z Uredbo ***Sveta*** (ES) št. 44/2001 ***z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti ter priznavanju in izvrševanju sodb v civilnih in gospodarskih zadevah in z Uredbo (ES) št. ../... o veljavnem pravu za pogodbene obveznosti („Rim I")***.
Obrazložitev	
Očitno je, da mora biti Uredba v skladu ne le z Rimsko konvencijo iz leta 1980, ki bo ostala v veljavi zaradi dejstva, da Danska ne sodeluje pri uporabi Uredbe, ampak tudi z novo uredbo,	

[1] UL C .../Še neobjavljeno v UL.

ki bo izhajala iz projekta Rim II.

Predlog spremembe 2
Uvodna izjava 5 a (novo)

(5a) Skrb za skladnost v pravu Skupnosti zahteva, da se ta uredba brez poseganja v določbe, ki se nanašajo na veljavno pravo (oziroma vplivajo nanj), ki je vsebovano v instrumentih sekundarne zakonodaje poleg te uredbe, kot so konfliktna pravila v konkretnih zadevah, prevladujoča obvezna pravila, ki izvirajo iz Skupnosti, in temeljna pravna načela v zvezi z notranjim trgom. Posledično mora Uredba spodbujati pravilno delovanje notranjega trga, zlasti prost pretok blaga in storitev.

Obrazložitev

Ta predlog spremembe, ki temelji na besedilu devetnajste uvodne izjave Komisije, se mora brati skupaj s spremembo člena 1 (Materialno področje, ki ga je treba brati kot „vsebinsko področje"). Bistveno je, da pravila te uredbe ne ovirajo pravilnega delovanje notranjega trga.

Predlog spremembe 3
Uvodna izjava 7

(7) ***Načelo lex loci delicti commissi je osnovna rešitev pri nepogodbenih obveznostih v praktično vseh državah članicah, vendar se praktična uporaba načela tam, kjer so sestavni dejavniki primera razpršeni prek več držav, obravnava drugače. To stanje zadeva negotovosti v zakonodaji.***	(7) ***Bistveno je imeti konfliktna pravila, ki so kar najbolj mogoče nespremenljiva v državah članicah, da se negotovosti v zakonodaji zmanjšajo. Vendar pa je potreba po pravni varnosti vedno podrejena prednostnim zahtevam po pravičnosti v posameznih primerih, sodišča pa morajo zato biti sposobna varovati zaupnost. Poleg tega je nujno spoštovati namene strank če so se odločili hitro glede na veljavo zakonodajo v zvezi odškodninsko odgovornostjo ali deliktom ali če je tako utemeljeno odločilo sodišče.***

Obrazložitev

Ker ima izbira lex loci delicti commissi kot osnovna rešitev svoje prednosti, je treba v pravila vgraditi več prožnosti, tako da dovoljujejo sodiščem pravičnost v posameznih primerih. Poleg tega je pomembno spoštovati neodvisnost stranke.

Predlog spremembe 4
Uvodna izjava 8

(8) ***Nespremenljivo pravilo mora*** služiti povečanju predvidljivosti odločb sodišč in zagotoviti razumno ravnovesje med interesi odgovorne osebe in osebe, ki je utrpela škodo. ***Povezava z državo, kjer je bila povzročena neposredna škoda (lex loci delicti commissi), vzpostavi pravično ravnovesje med interesom osebe, ki je povzročila škodo, in osebe, ki je utrpela škodo, in tudi odraža sodoben pristop k civilnopravni odgovornosti in k razvoju sistemov objektivne odgovornosti.***	(8) ***Ta uredba mora*** služiti povečanju predvidljivosti odločb sodišč in zagotoviti razumno ravnovesje med interesi odgovorne osebe in osebe, ki je utrpela škodo. ***Prav tako bi morala izpolniti razumna pričakovanja strank z omogočanjem sodiščem pristopa k vprašanju veljavne zakonodaje v navedenem sporu, ki zadostuje potrebam mednarodne trgovine in transakcijam v Skupnosti držav brez notranjih mej.***

Obrazložitev

Glej obrazložitev predloga spremembe uvodne izjave 7. Ni gotovo, kaj je „sodoben pristop k civilnopravni varnosti". Prav tako se ne čuti, ali je sklicevanje na sisteme objektivne odgovornosti bistveno.

Predlog spremembe 5
Uvodna izjava 8 a (novo)

	(8a) Kolizija zakonov pravil določenih v teh uredbi zajema tudi obveznosti, ki temeljijo na objektivni odgovornosti, usklajena pravila o povezovanju dejavnikov pa veljajo tudi za vprašanje sposobnosti prevzemanja odgovornosti pri odškodninski odgovornosti/deliktu.

Obrazložitev

Zlasti (vendar ne samo) glede na obveznosti iz prometnih nesreč, ki temeljijo na objektivni odgovornosti lastnika vozila, je treba pojasniti, da konfliktna pravila pokrivajo tudi objektivno odgovornost. Prav tako je dobro pojasniti, da usklajena pravila o povezovanju dejavnikov veljajo za vprašanje sposobnosti prevzemanja odgovornosti pri odškodninski

odgovornosti/deliktu.

Predlog spremembe 6
Uvodna izjava 9

(9) Posebna pravila morajo biti določena za posebne odškodninske odgovornosti/delikte, kjer splošno pravilo ne omogoča vzpostavitve razumnega ravnovesja med zadevnimi interesi.	***črtano***

Obrazložitev

Ta uvodna izjava je z vidika novega pristopa, ki je tukaj sprejet, nepotrebna.

Predlog spremembe 7
Uvodna izjava 9 a (novo)

	(9a) Pri upoštevanju vprašanja veljavne zakonodaje je nujno upoštevati tudi potrebo po zagotovitvi visoke ravni varstva potrošnikov in poudariti pomen varstva potrošnikov v zakonodaji Skupnosti.

Predlog spremembe 8
Uvodna izjava 10

(10) Glede odgovornosti za izdelke morajo konfliktna pravila izpolnjevati cilje pravičnega širjenja tveganj, ki se nahajajo v sodobni visokotehnološki družbi, zaščite zdravja potrošnikov, spodbujanja inovacij, zagotavljanja neizkrivljene konkurence in omogočanja trgovine. Povezava z zakonodajo kraja, kjer ima oseba, ki je povzročila škodo, svoje običajno prebivališče, je skupaj s klavzulo predvidljivosti uravnovešena rešitev glede na te cilje.	***črtano***

Obrazložitev

Šteje se, da lahko splošna pravila zelo dobro ustrezajo primerom odgovornosti za izdelke.

Predlog spremembe 9
Uvodna izjava 11

(11) V zadevah nelojalne konkurence mora konfliktno pravilo varovati konkurente, potrošnike in splošno javnost ter zagotoviti, da tržno gospodarstvo pravilno deluje. Povezava z zakonodajo upoštevanega trga splošno zadostuje tem ciljem, čeprav lahko v posebnih okoliščinah ustrezajo druga pravila.	***črtano***

Obrazložitev

Šteje se, da lahko splošna pravila zelo dobro ustrezajo primerom, ki vsebujejo nelojalno konkurenco. Poleg tega pa je negotovo, kaj točno naj bi pokrival izraz „zadeve nelojalne konkurence". V primeru, da bi moralo biti neizogibno potrebno posebno pravilo za „zadeve nelojalne konkurence", je treba vključiti klavzulo z definicijo.

Predlog spremembe 10
Uvodna izjava 12

(12) ***Z vidika Listine o temeljnih pravicah Evropske unije in Konvencije Sveta Evrope za zaščito človekovih pravic in temeljnih svoboščin morajo konflikti vzpostaviti razumno ravnovesje glede kršitve zasebnosti in osebnostnih pravic. Spoštovanje temeljnih načel, ki se uporabljajo v državi članici, glede svobode tiska, mora biti zagotovljeno s posebno zaščitno klavzulo.***	(12 ***Posebno pravilo je potrebno za kršitve zasebnosti in osebnostnih pravic, ki vplivajo zlasti na vlogo, ki jo imajo mediji v družbi, in zato, da se upošteva sodna praksa Sodišča Evropskih skupnosti[1]. Zlasti lahko obstaja očitno tesnejša povezava z določeno državo glede na dejavnike, npr. državo, na katero je publikacija ali oddaja v prvi vrsti naslovljena, ali jezik publikacije ali oddaje ali prodaje ali velikosti občinstva v dani državi kot delež skupne prodaje ali velikosti občinstva. Podobno se morajo upoštevati publikacije v internetu.*** ***[1] Primer C-68/93 Fiona Shevill in drugi [1995] ECR I-415.***

Obrazložitev

Glej obrazložitev predloga spremembe člena 6.

Predlog spremembe 11
Uvodna izjava 12

(12) ***Z vidika Listine o temeljnih pravicah Evropske unije in Konvencije Sveta Evrope za zaščito človekovih pravic in temeljnih svoboščin morajo konflikti vzpostaviti razumno ravnovesje glede kršitve zasebnosti in osebnostnih pravic. Spoštovanje temeljnih načel, ki se uporabljajo v državi članici, glede svobode tiska, mora biti zagotovljeno s posebno zaščitno klavzulo.***	(12) ***Za kršitve zasebnosti in osebnostnih pravic, ki jih povzročijo izdajatelji televizijskega programa ali mediji, se zahteva posebno pravilo ob upoštevanju temeljnega načela svobode tiska. Državo, na katero je publikacija ali oddaja v prvi vrsti naslovljena, se določi glede na dejavnike, kot so jezik publikacije ali oddaje, delež prodaje ali velikost občinstva. V zvezi s tem država, kjer se izvaja redakcijski nadzor, lahko ustanovi alternativni povezovalni dejavnik.***

Obrazložitev

Oblikovan je alternativni predlog spremembe za zadovoljitev skrbi založnikov/izdajateljev televizijskega programa.

Predlog spremembe 12
Uvodna izjava 13

(13) Glede škodovanja okolju člen 174 Sporazuma, ki določa, da mora obstajati visoka raven varstva, ki temelji na načelu previdnosti in na načelu sprejemanja preventivnih ukrepov,na načelu prednosti za popravne ukrepe na virih, ter na načelu, da onesnaževalec plačuje, povsem razloži uporabo načela diskriminacije v korist osebe, ki je utrpela škodo.	***črtano***

Obrazložitev

Šteje se, da lahko splošna pravila zelo dobro ustrezajo škodovanju okolja. Poleg tega je negotovo tudi, kaj je mišljeno z izrazom „škodovanje okolju", in ta uredba mora urejati le to, kakšno mora biti veljavno pravo, in ne materialno pravo o okoljski odgovornosti. V primeru, da bi moralo biti neizogibno potrebno posebno pravilo za „škodovanje okolju", je treba vključiti klavzulo z definicijo.

Predlog spremembe 13
Uvodna izjava 14

(14) Glede ***kršitev*** pravic intelektualne lastnine se mora ohraniti splošno priznano načelo *lex loci protectionis*. Za namene sedanje uredbe izraz pravice intelektualne	(14) Glede ***kršitev*** pravic intelektualne lastnine se mora ohraniti splošno priznano načelo *lex loci protectionis*. Za namene sedanje uredbe ***se mora izraz*** pravice

lastnine ***pomeni*** avtorske pravice, sorodne pravice, pravico sui generis za varstvo podatkovnih baz in pravice industrijske lastnine.	intelektualne lastnine ***razumeti kot*** avtorske pravice ***in*** sorodne pravice, ***določeno*** pravico sui generis za varstvo podatkovnih baz in pravice industrijske lastnine.

Obrazložitev

Želi izboljšati terminologijo angleške različice.

Predlog spremembe 14
Uvodna izjava 15

(15) ***Podobna*** pravila se ***zagotovijo*** za ***primere, kjer je škoda povzročena na drugačen način kot z odškodninsko odgovornostjo ali z deliktom, denimo*** z neupravičeno obogatitvijo ***in*** z agencijo brez pristojnosti.	(15) ***Posebna*** pravila se morajo ***določiti*** za ***odgovornost, ki izhaja*** iz neupravičene obogatitve ***ali*** agencije brez pristojnosti***.***

Obrazložitev

*Posebna pravila se morajo zagotoviti za nepogodbeno odgovornost, ki izhaja iz neupravičene obogatitve ali agencije brez pristojnosti****.***

Predlog spremembe 15
Uvodna izjava 18 a (novo)

	(18a) Zakonodaja, ki velja za nepogodbene obveznosti, ki izvirajo iz industrijske dejavnosti, ki se začenja izvajati ali se že izvaja, mora biti zakonodaja države, v kateri se bo dejavnost začela izvajati ali se izvaja.

Obrazložitev

Pravice delavcev do skupnega delovanja, vključno s stavko, ki so zagotovljene po nacionalni zakonodaji, ne smejo biti ogrožene.

Predlog spremembe 16
Uvodna izjava 18 b (novo)

	(18b) Ker zakonodaja ali zakonodaje, ki jih določajo določbe te uredbe, urejajo porazdelitev izgub kot splošno pravilo, so

pravila v zvezi višino določene škode pravila sodišča, ki postopek o tej zadevi začne. Vendar, ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 44/2001 in četrte ter pete direktive o zavarovanju avtomobilske odgovornosti, mora v primeru prometnih nesreč sodišče, ki je začelo postopek, določiti pravila v zvezi s kvantumom kraja običajnega prebivališča posamezne žrtve, razen če bi bilo to nepravično.

Obrazložitev

Treba je pojasniti, da bi morala biti pravila v zvezi s kvantifikacijo škode pravila sodišča. Vendar je v primeru prometnih nesreč pogosto bolj pravično uporabiti pravila države, kjer ima žrtev prebivališče (tj. kjer žrtev potrebuje vseživljenjsko varstvo). Poleg tega se je primerno sklicevati na Bruseljsko uredbo I in na četrto ter peto direktivo o zavarovanju avtomobilske odgovornosti, ker člen 11(2) te uredbe, v skladu z direktivo o zavarovanju avtomobilske odgovornosti, omogoča poškodovanim strankam, da v čezmejnem primeru ukrepajo neposredno proti zavarovatelju.

Predlog spremembe 17
Uvodna izjava 18 c (novo)

(18c) Zaradi zagotavljanja, da stranke in sodišče pravilno upoštevajo vprašanje veljavne zakonodaje, imajo stranke dolžnost obvestiti sodišče v dokumentu za začetek procesa in obrambe zakonodaje ali zakonodaj, za katere menijo, da veljajo za vse ali katere koli dele zahtevkov.

Obrazložitev

Ta preprosta zahteva bo zagotovila, da vprašanje veljavne zakonodaje primerno upoštevata obe strani in sodišče, kar pomaga zagotoviti pravno varnost.

Predlog spremembe 18
Uvodna izjava 18 d (novo)

(18d) Treba je pojasniti, da mora sodišče, ki začne postopek, po uradni dolžnosti določiti vsebino tujega prava.

Obrazložitev

Sedaj se položaj spreminja glede na pristojnosti, zato bi to prispevalo k poenotenju pristopa.

Predlog spremembe 19
Uvodna izjava 19

(19) Skrb za skladnost v pravu Skupnosti zahteva, da se ta uredba brez poseganja v določbe, ki se nanašajo na veljavno pravo (oziroma vplivajo nanj), ki je vsebovano v instrumentih sekundarne zakonodaje poleg te uredbe, kot so konfliktna pravila v konkretnih zadevah, prevladujoča obvezna pravila, ki izvirajo iz Skupnosti, in posebna načela v zvezi z notranjim trgom. Ta uredba ni namenjena ustvarjanju, njena uporaba pa naj tudi ne vodi do oviranja pravilnega delovanja notranjega trga, zlasti ne prostega pretoka blaga in storitev.	***črtano***

Obrazložitev

Ta uvodna izjava je spremenjena in preštevilčena uvodna izjava 5a.

Predlog spremembe 20
Člen 1, odstavek 2, točki (d) in (e)

(d) osebna pravna odgovornost uradnikov in članov, ki skrbijo za dolgove družbe ali firme ali drugega telesa, ne glede na to, ali je podjetje ali ne, in osebna pravna odgovornost oseb, ki so odgovorne za izvajanje obveznih revizij računovodskih dokumentov;	(d) osebna pravna odgovornost uradnikov in članov, ki skrbijo za dolgove družbe ali firme ali drugega telesa, ne glede na to, ali je podjetje ali ne, in osebna pravna odgovornost oseb, ki so odgovorne za izvajanje obveznih revizij računovodskih dokumentov ***v razmerju do revidiranega podjetja in do njegovih članov;***
(e) nepogodbene obveznosti med *ustanovitelji*, skrbniki in upravičenci trusta;	(e) nepogodbene obveznosti med *ustanovitelji*, skrbniki in upravičenci trusta, ***ustvarjene prostovoljno***;

Obrazložitev

Prvi del tega predloga spremembe odraža zaskrbljenost, da bi bilo mogoče uporabiti dva različna konfliktna režima, denimo, če potencialni kupec družbe vloži zahtevek za prodajalčeve finančne svetovalce in revizorje družbe.

Drugi del, ki se nanaša na truste, je namenjen zagotavljanju večje skladnosti s Haaško konvencijo iz leta 1985 o priznavanju trustov in o preprečevanju težav ali zmede, ki izhaja iz uporabe trustov v pristojnostih običajnega prava kot orodja za obravnavanje situacij, kot je denimo neupravičena obogatitev.

Predlog spremembe 21
Člen 1, odstavek 2 a (novo)

2a. Ta uredba ne posega v uporabo ali uvedbo aktov institucij Evropskih skupnosti, ki:

(a) v razmerju do določenih zadev določajo pravila glede izbire prava pri nepogodbenih obveznostih; ali

(b) določajo pravila, ki se uporabljajo ne glede na to, ali zadevno nepogodbeno obveznost ureja nacionalno pravo na podlagi te uredbe; ali

(c) preprečujejo uporabo določbe ali določb pristojnega sodišča ali prava, ki ga določa ta uredba; ali

(d) določajo predpise, ki so namenjeni prispevanju k pravilnemu delovanju notranjega trga, če jih ni mogoče uporabiti v zvezi s pravom, ki ga določajo pravila zasebnega mednarodnega prava.

Obrazložitev

Bolje je obravnavati vsebinsko področje Uredbe v enem členu, ki jasno razmejuje, kje pravo Skupnosti nadomešča pravila zasebnega mednarodnega prava. Nova alineja (d) ima namen pokriti obstoječe instrumente notranjega trga, npr. televizijo brez meja in direktive o e-poslovanju.

Predlog spremembe 22
Poglavje II, oddelek I, člen 2 a (novo)

Člen 2a

Svoboda izbire

1. Stranki se lahko dogovorita s sporazumom, ki sta ga sklenili po nastanku spora, ali če je že prej obstajalo

čisto poslovno razmerje med trgovci z isto pogajalsko močjo, s sporazumom, o katerem sta se prosto pogodili pred nastankom spora, glede predložitve nepogodbenih obveznosti pravu po njuni izbiri. Izbiro je treba izraziti ali pokazati z razumljivo gotovostjo glede okoliščin primera. Ne vpliva na pravice in obveznosti tretjih oseb in ne posega v uporabo obveznih pravil v okviru pomena člena 12.

2. Pravo, ki ga izbereta stranki, ne prikrajšajo delavca, ki je podpisnik pogodbe o zaposlitvi, zaščite, ki bi mu jo zagotovila obvezna pravila:

(a) države, v kateri običajno opravlja svoje delo pri izvajanju pogodbe; ali

(b) če delavec ne opravlja svojega dela v kateri od držav, v skladu s pravom države, v kateri je kraj poslovanja, prek katerega je bil zaposlen; ali

(c) države, s katero je pogodba najtesneje povezana.

3. Če so vsi drugi elementi situacije ob času izgube ali škode v eni ali več državah članicah evropske skupnosti, ne sme izbira strank glede veljavnega prava preprečevati uporabe določb prava Skupnosti.

Obrazložitev

Zdi se bolj logično, da se prejšnji člen 10 premakne na začetek uredbe, saj je jasno, da je treba v primeru, da sta stranki dosegli medsebojni sporazum glede veljavnega prava, pred uporabljanjem zunanjih pravil upoštevati namen strank, da bi lahko določili veljavno pravo. To tudi spodbuja sodno gospodarstvo.

Prav tako ni videti razloga, zakaj se stranki v čistem poslovnem razmerju ne bi mogli dogovoriti za pravo, ki velja za katero koli zahtevo v odškodninski odgovornosti/deliktom preden nastane kakršen koli tak zahtevek. To je ustrezno za podjetja, ki želijo urejati vse možne vidike svojih razmerij od začetka. Vseeno, besedilo tega predloga spremembe je oblikovano tako, da izključuje potrošniške pogodbe in sporazume, ki niso bili prosto sklenjeni (kot so pogodbe v standardnih oblikah – pogodbe o pristopu (contrats d'adhésion)), kjer pogodbeni stranki nimata enake pogajalske moči (npr. pogodbe o zavarovanju, franšizne in licenčne pogodbe). Zdi se tudi, da ni razloga, zakaj ne bi takšnih sporazumov sklepali v zvezi z intelektualno lastnino.

Nove določbe v zvezi s pogodbami o zaposlitvi in potrošniškimi pogodbami izražajo položaj v skladu z Rimsko konvencijo o pogodbenih obveznostih.

Predlog spremembe 23
Člen 3

Člen 3	Člen 3
Splošno pravilo	Splošno pravilo
1. ***Določeno*** pravo, ki velja za nepogodbene obveznosti, je pravo države, v kateri škoda ***nastane*** ali obstaja verjetnost, da bo ***nastala***, ne glede na državo, v kateri se je zgodil dogodek, ki je povzročil nastalo škodo, in ne glede na državo ali države, v katerih so nastale posredne posledice dogodka.	1. ***Če ni sporazuma v smislu člena 2a in če v tej uredbi ni drugače določeno,*** je ***določeno*** pravo, ki velja za nepogodbene obveznosti***, ki izvirajo iz odškodninske odgovornosti ali delikta***, pravo države, v kateri škoda ***nastopi*** ali obstaja verjetnost, da bo ***nastopila***, ne glede na državo, v kateri se je zgodil dogodek, ki je povzročil nastalo škodo, in ne glede na državo ali države, v katerih so nastale posredne posledice dogodka.
2. Vendar pa se v primeru, da imata tako odgovorna oseba kot oseba, ki je utrpela škodo, običajno prebivališče v isti državi, v kateri je nastala škoda, nepogodbena obveznost ureja s pravom tiste države.	
3. Ne glede na ***odstavka 1 in 2***, kjer je razvidno iz vseh okoliščin primera, da je nepogodbena obveznost očitno tesneje povezana z drugo državo, se uporablja pravo druge države. ***Očitno tesnejša povezava z drugo državo lahko temelji zlasti na že prej obstoječem razmerju med strankama, kot denimo na pogodbi, ki je tesno povezana z zadevno nepogodbeno obveznostjo.***	2. Ne glede na ***odstavek 1 in izjemoma***, kjer je razvidno iz vseh okoliščin primera, da je nepogodbena obveznost očitno tesneje povezana z drugo državo, se uporablja pravo druge države.
	Dejavniki, ki se jih lahko upošteva kot očitno povezavo med nepogodbeno obveznostjo z drugo državo, vključujejo:
	(a) v zvezi s porazdelitvijo izgub in pravno sposobnostjo, dejstvo, da imata odgovorna oseba(e) in oseba(e), ki je(so) utrpela(e) izgubo ali škodo svoje običajno prebivališče v isti državi, da sta ustrezni zakonodaji države običajnega bivališča odgovorne osebe(-) in države stalnega prebivališča osebe(-), ki je(so) utrpela(e)

izgubo ali škodo, enaki;

(b) že obstoječe pravno ali dejansko razmerje med strankama, kot denimo pogodba, ki je tesno povezana z zadevno nepogodbeno obveznostjo;

(c) potrebo po gotovosti, predvidljivosti in enotnosti rezultata;

(d) zaščito zakonitih pričakovanj;

(e) politike, ki so osnova tujega prava, ki ga je treba uporabiti, in posledice uporabe tega prava.

3. Pri reševanju vprašanja veljavnega prava sodišče, ki začne postopek, kjer je to potrebno, opravi za vsako posebno vprašanje spora ločeno analizo.

Obrazložitev

Zaradi jasnosti, skladnosti in ustreznega prilagodljivega ukrepa se je poročevalka odločila za prilagodljivo splošno pravilo, ki se mora uporabljati za vse odškodninske odgovornosti/delikte, če ni izbrano pravo ali posebna pravila, določena v naslednjih členih, skupaj z določbo, ki navaja okoliščine, v katerih se lahko, izjemoma, to pravilo prestavi zaradi obstoja očitno tesnejše povezave z državo, ki ni navedena v splošnem pravilu. Šteje se, da lahko ta določba ustreza odgovornosti za izdelke, nelojalni konkurenci in škodovanju okolja.

Poročevalka meni, da če je določeno, da vsaka posebna zadeva mednarodnega spora zahteva ločeno analizo, se lahko sodišča izognejo vsem potencialno veljavnim statuta odiosa, z uporabo, kjer je to primerno, dépeçage (glej Friedrich K. Juenger, Težave z zasebnim mednarodnim pravom (The Problem with Private International Law), Rim 1999, Centro di studi e recerche di diritto comparato e straniero).

To poudarja točka 2(c), ki sodišču, ki je začel postopek, omogoča, da zavrne uporabo določbe ali določb tujega prava, katerega posledice bi bile neskladne.

Namen tega pristopa je v največji meri povečati pravno varnost, hkrati pa omogočiti sodiščem, da uporabljajo prost preudarek pri izbiri rešitve, ki se najbolj ujema s potrebo po pravičnosti nasproti žrtvi in z razumnimi pričakovanji strank, medtem ko se zmanjšuje tveganje izbire primernega sodišča (forum shopping).
Paradoks je, da ni nujno, da pretirano ostra – navidezno preprosta – pravila pripeljejo do večje pravne varnosti ali predvidljivosti izida, kar je zelo pomembno za osebe, ki se ukvarjajo s pravom. Na primer, pogosta posledica takšnih pravil je, da sodišča uporabljajo prerazvrščanje zadev med postopkovne, da zagotovijo pravičnost v posameznih primerih.

Predlog spremembe 24
Člen 4

Člen 4	***črtano***
Odgovornost za izdelke	
Brez poseganja v člen 3(2) in (3) je pravo, ki velja v nepogodbeni obveznosti, ki izhaja iz škode ali iz tveganja za škodo, ki jo je povzročil izdelek z napako, pravo tiste države, v kateri ima oseba, ki je utrpela škodo, običajno prebivališče, razen če odgovorna oseba uspe dokazati, da je bil izdelek na tržišču v tej državi brez njenega soglasja. V tem primeru mora veljati pravo tiste države, v kateri ima odgovorna oseba običajno prebivališče.	

Obrazložitev

Šteje se, da je odgovornost za izdelke z napako obravnavana v spremenjenem členu 3.

Predlog spremembe 25
Odstavek 1A, naslov (novo)

	ODDELEK 1A
	POSEBNA PRAVILA, VELJAVNA ZA POSEBNO ODŠKODNINSKO ODGOVORNOST/DELIKTE IN ZA NEPOGODBENE OBVEZNOSTI

Predlog spremembe 26
Člen 5

Člen 5	***črtano***
Nelojalna konkurenca	
1. Pravo, ki velja za nepogodbene obveznosti, ki izvirajo iz dejanja nelojalne konkurence, je pravo države, kjer so razmerja konkurence ali skupni interesi potrošnikov neposredno in bistveno kršeni ali kjer ta nevarnost obstaja.	
2. Kjer dejanje nelojalne konkurence vpliva izključno na interese določenega	

konkurenta, se upošteva člen 3(2) in (3).

Obrazložitev

Šteje se, da je nelojalna konkurenca obravnavana v spremenjenem členu 3. Ob nejasnosti glede tega, kaj zajemajo „dejanja nelojalne konkurence", predlaga poročevalka, da se ta določba raje izbriše. Če se sprejme odločitev, da „dejanja nelojalne konkurence" izrecno zajema uredba, predlaga poročevalka, da se taka dejanja določijo s klavzulo z definicijo.

Predlog spremembe 27
Člen 6

Člen 6	Člen 6
Kršitev zasebnosti in pravic, ki se nanašajo na osebnost	Kršitev zasebnosti in pravic, ki se nanašajo na osebnost
1. Pravo, ki velja za nepogodbene obveznosti, ki izvirajo iz kršitev zasebnosti ali pravic, ki se nanašajo na osebnost***, je pravo sodišča, kjer je uporaba prava, ki jo določa člen 3, v nasprotju s temeljnimi načeli sodišča, kar zadeva svobodo izražanja in podatkov.***	***1. Kar zadeva*** pravo, ki velja za nepogodbene obveznosti, ki izvirajo iz kršitve zasebnosti ali pravic, ki se nanašajo na zasebnost, ***se uporablja pravo države, v kateri se je pojavil najbolj značilen element ali elementi izgube ali škode ali obstaja verjetnost, da se bodo pojavili, vendar pa lahko obstaja očitno tesnejša povezava z določeno državo glede na dejavnike, kot npr. država, na katero je publikacija ali oddaja v prvi vrsti naslovljena, ali jezik publikacije ali oddaje ali prodaje ali velikosti občinstva v dani državi kot delež skupne prodaje ali velikosti občinstva ali glede kombinacije teh dejavnikov. Ta določba se smiselno uporablja za publikacije v internetu.***
2. Pravo, ki velja za pravico do odgovora ali podobne ukrepe, je pravo države, v kateri ima oddajnik ***ali založnik*** svoje običajno prebivališče.	2. Pravo, ki velja za pravico do odgovora ali podobne ukrepe ***in za katere koli preventivne ukrepe ali prohibitivne odredbe proti oddajniku ali založniku glede vsebine publikacije ali oddajanj,*** je pravo države, v kateri ima oddajnik ***ali založnik*** svoje običajno prebivališče.

Obrazložitev

Spremenjena različica člena 6 je v skladu s sodbo v primeru C-68/93 Fiona Shevill in drugi [1995] ECR I-415. To pravilo je bilo oblikovano tako, da zajema situacije, pri katerih obstaja možnost izrazito tesnejše povezave z državo, kjer ima publikacija ali oddajanje registriran

sedež. To bo za založnike in oddajnike pomenilo večjo pravno varnost in se bo odražalo v enostavnem pravilu, ki se bo uporabljalo za publikacije, tudi za take, ki se objavljajo v internetu.

Sprememba drugega odstavka, ki se nanaša na pravno varstvo, je bolj realistična, saj se mora tako varstvo poiskati in zagotoviti hitro ter je začasne narave.

Predlog spremembe 28
Člen 6

Člen 6	Člen 6
Kršitev zasebnosti in pravic, ki se nanašajo na osebnost	Kršitev zasebnosti in pravic, ki se nanašajo na osebnost
1. ***Pravo, ki velja za*** nepogodbene obveznosti, ki izvirajo iz kršitve zasebnosti ali pravic, ki se nanašajo na osebnost***, je pravo sodišča, kjer je uporaba prava, ki jo določa člen 3, v nasprotju s temeljnimi načeli sodišča, kar zadeva svobodo izražanja in podatkov.***	1. Nepogodbene obveznosti, ki izvirajo iz kršitve zasebnosti ali pravic, ki se nanašajo na osebnost, ***ki jo povzroči publikacija ali oddaja, ureja pravo države, kateri je publikacija ali oddaja v prvi vrsti naslovljena, ali, kot druga možnost, pravo države, v kateri je sprejeta uredniška odločitev.***
2. Pravo, ki velja za pravico do odgovora ali podobne ukrepe, je pravo države, v kateri ima ***oddajnik ali založnik*** svoje običajno prebivališče.	2. Pravo, ki velja za pravico do odgovora ali podobne ukrepe ***in za katere koli preventivne ukrepe, vključno s prohibitivnimi odredbami, začasnimi in trajnimi, proti oddajniku ali založniku glede vsebine publikacije ali oddajanj,*** je pravo države, v kateri ima oddajnik ***ali založnik*** svoje običajno prebivališče.

Obrazložitev

Ta predlog spremembe je alternativa predhodnemu predlogu spremembe in je bil vstavljen na zahtevo založnikov/izdajalcev televizijskega programa.

Predlog spremembe 29
Člen 6, odstavek 2 a (novo)

	2a. Odstavek 2 velja tudi za kršitev zasebnosti ali pravic, ki se nanašajo na osebnost, ki je posledica obravnavanja osebnih podatkov.

Obrazložitev

Namen tega predloga spremembe je zapolniti vrzel v predlogu uredbe.

Predlog spremembe 30
Člen 6a (novo)

Člen 6a

Industrijska dejavnost

Pravo, ki velja za nepogodbene obveznosti, ki izvirajo iz industrijske dejavnosti, ki se začenja izvajati ali se že izvaja, je pravo države, v kateri se bo dejavnost začela izvajati ali se izvaja.

Obrazložitev

Pravice delavcev do skupnega delovanja, vključno s stavko, ki so zagotovljene po nacionalni zakonodaji, ne smejo biti ogrožene.

Predlog spremembe 31
Člen 6 b (novo)

Člen 6b

Prometne nesreče

1. Dokler Skupnost ne bo sprejela podrobnejše zakonodaje o veljavnem pravu o prometnih nesrečah, države članice uporabljajo splošna pravila, določena v tej uredbi v členu 13, ali Haaška konvencija z dne 4. maja 1971 o veljavnem pravu o prometnih nesrečah.

2. V primeru telesnih poškodb, ki izhajajo iz prometnih nesreč, mora sodišče, ki začne postopek, uporabljati pravila v zvezi z višino škode na kraju običajnega prebivališča posamezne žrtve, razen če bi bilo to nepravično.

Predlog spremembe 32
Člen 7

Člen 7	***črtano***
Škodovanje okolju	
Pravo, ki velja za nepogodbene obveznosti, ki izhajajo iz škodovanja okolju, je pravo, ki je določeno z uporabo člena 3(1), razen če oseba, ki je utrpela škodo, vztraja na tem, da njen zahtevek temelji na pravu države, v kateri je škodni dogodek nastal.	

Obrazložitev

Šteje se, da je škodovanje okolju obravnavano v spremenjenem členu 3. Razen tega ob odsotnosti definicije izraza „škodovanje okolju“ poročevalka ne želi podati nobenega izrazitega mnenja.

Predlog spremembe 33
Oddelek 2, Naslov

ODDELEK 2	***črtano***
PRAVILA ZA NEPOGODBENE OBVEZNOSTI IZ DRUGAČNEGA DEJANJA, KOT JE ODŠKODNINSKA ODGOVORNOST ALI PREKRŠEK	

Obrazložitev

Ta naslov je zdaj odvečen.

Predlog spremembe 34
Člen 9

Člen 9	***črtano***
Določanje veljavnega prava	
1. Če nepogodbena obveznost, ki izvira iz drugačnega dejanja, kot je odškodninska odgovornost ali prekršek, zadeva razmerje, ki je med strankama že prej obstajalo, npr. pogodbo, ki je tesno povezana z nepogodbeno obveznostjo, se jo ureja s pravom, ki ureja to razmerje.	
2. Brez poseganja v odstavek 1, v primeru da imata stranki svoje običajno prebivališče v isti državi, v kateri je nastal	

škodni dogodek, velja za urejanje nepogodbene obveznosti pravo navedene države.

3. Brez poseganja v odstavka 1 in 2 se nepogodbena obveznost, ki izhaja iz neupravičene obogatitve, ureja s pravom tiste države, v kateri je prišlo do obogatitve.

4. Brez poseganja v odstavka 1 in 2 je pravo, ki velja za nepogodbeno obveznost, ki izhaja iz dejanj, ki jih opravljajo organi oblasti v povezavi z zadevami druge osebe, pravo države, v kateri je imel upravičenec svoje običajno bivališče v času storitve nedovoljenega dejanja. Vendar pa, kadar je nepogodbena obveznost, ki izhaja iz dejanj nepristojne osebe, v povezavi z zadevami druge osebe v zvezi s fizičnim varstvom osebe ali posebnega premoženja, velja pravo države, v kateri se je bil upravičenec ali premoženje v času storitve nedovoljenega dejanja.

5. Ne glede na odstavke 1, 2, 3 in 4, kjer je razvidno iz vseh okoliščin primera, da je nepogodbena obveznost očitno tesneje povezana z drugo državo, se uporabi pravo druge države.

6. Ne glede na ta člen se vse nepogodbene obveznosti na področju intelektualne lastnine urejajo s členom 8.

Obrazložitev

Nadomesti se s členom 9(a) in 9(b).

Predlog spremembe 35
Člen 9 a (novo)

Člen 9a

Neupravičena obogatitev

1. Če nepogodbena obveznost, ki izvira iz neupravičene obogatitve, zadeva razmerje, ki je med strankama že prej obstajalo, kot je pogodba, ki je tesno povezana z nepogodbeno obveznostjo, se jo ureja s

pravom, ki ureja to razmerje.

2. Kadar veljavnega prava ni mogoče določiti na podlagi odstavka 1 in imata stranki svoje običajno prebivališče v isti državi, v kateri je nastal dogodek, iz katerega izhaja neupravičena obogatitev, se uporabi pravo navedene države.

3. Kadar veljavnega prava ni mogoče določiti na podlagi odstavkov 1 in 2, se uporabi pravo države, v kateri je nastala večina dogodkov, iz katerih izhaja neupravičena obogatitev, ne glede na to, v kateri državi je obogatitev nastala.

4. Kadar je iz vseh okoliščin primera razvidno, da je nepogodbena obveznost, ki izvira iz neupravičene obogatitve, očitno tesneje povezana z drugo državo, ki ni navedena v odstavkih 1, 2 ali 3, se uporabi pravo druge države.

Obrazložitev

Ta pravila se tesno ujemajo s splošnimi pravili za odškodninske odgovornosti/prekrške. Razen tega se poročevalka ne strinja z izvirno idejo Komisije, da je pravo, ki velja v primerih neupravičene obogatitve, pravo države, kjer je obogatitev nastala. Kraj, kjer je obogatitev nastala, je lahko povsem naključen (npr. odvisen od tega, kje goljuf odpre svoj bančni račun, na katerega se goljufivo nakazujejo denarna sredstva).

Predlog spremembe 36
Člen 9 b (novo)

Člen 9b

Poslovodstvo brez naročila

1. Če nepogodbena obveznost, ki izvira iz dejanja ali dejanj nepristojne osebe v povezavi z zadevami druge, zadeva razmerje, ki je med strankama že prej obstajalo, kot je pogodba, ki je tesno povezana z nepogodbeno obveznostjo, se jo ureja s pravom, ki ureja to razmerje.

2. Kadar veljavnega prava ni mogoče določiti na podlagi odstavka 1 in imata stranki svoje običajno prebivališče v isti državi, v kateri je nastal dogodek, iz

	katerega izhaja izguba ali škoda, se uporablja pravo navedene države.
	3. Kadar veljavnega prava ni mogoče določiti na podlagi odstavkov 1 in 2, se uporabi pravo države, v kateri je dejanje nastalo.
	4. Kjer je iz vseh okoliščin primera razvidno, da je nepogodbena obveznost, ki izvira iz dejanja ali dejanj nepristojne osebe, očitno tesneje povezana z drugo državo, ki ni navedena v odstavkih 1, 2 ali 3, se uporabi pravo druge države.

Obrazložitev

Ta pravila se tesno ujemajo s splošnimi pravili za odškodninske odgovornosti/prekrške.

Predlog spremembe 37
Člen 10

Člen 10	***črtano***
Svoboda izbire	
1. Stranki se lahko dogovorita s sporazumom, ki sta ga sklenili po nastanku spora, v zvezi s predložitvijo nepogodbenih obveznosti, ki so drugačne do obveznosti, za katere velja člen 8, pravu po njuni izbiri. Izbiro je treba izraziti ali pokazati z razumljivo gotovostjo v zvezi z okoliščinami primera. Ne sme vplivati na pravice tretjih oseb.	
2. Če se vsi drugi elementi položaja ob času povzročitve izgube nahajajo v državi, ki ni država, katere pravo je bilo izbrano, izbira strank ne more vplivati na uporabo pravil prava tiste države, ki jih s pogodbo ni mogoče razveljaviti.	
3. Izbira strank o veljavnem pravu ne preprečuje uporabe določb prava Skupnosti, če so bili drugi elementi položaja nameščeni v eni od držav članic Evropske skupnosti ob času povzročitve izgube.	

Obrazložitev

Vsebovano v novem členu 2(a).

Predlog spremembe 38
Člen 11, točka (a)

a) ***pogoji*** in obseg odgovornosti, vključno z določitvijo oseb, ***ki so odgovorne za dejanja, ki jih izvajajo***;	a) ***izhodišče*** in obseg odgovornosti, vključno z določitvijo oseb, ***katerih dejanja povzročajo odgovornost***;

Obrazložitev

Popravlja angleško različico, da bi bila usklajena z različicami v drugih jezikih, in usklajuje besedilo z obstoječimi konvencijami zasebnega mednarodnega prava.

Predlog spremembe 39
Člen 11, pododstavek 1 a (novo)

	Razen če ta uredba ali sporazum glede izbire prava določa drugače, sodišče, ki začne postopek, uporabi svoje nacionalne predpise v zvezi s količinsko opredelitvijo škod, razen če okoliščine primera utemeljujejo uporabo predpisov druge države.

Obrazložitev

To pojasnjuje stališče v zvezi s količinsko opredelitvijo škod. Sodišče, ki začne postopek, običajno uporabi nacionalno pravo, toda v primerih, kot so prometne nesreče, lahko uporabi predpise druge države.

Predlog spremembe 40
Člen 11 a (novo)

	Člen 11a
	Sporne točke z zvezi z veljavnim pravom
	Vsaka stranka v sporu, ki vloži zahtevek ali nasprotno tožbo pri nacionalnem sodišču ali sodnem zboru, ki sodi v področje uporabe te uredbe, obvesti sodišče ali sodni zbor in vse druge stranke s preprosto izjavo, ki je priložena tožbenemu predlogu ali drugemu

enakovrednemu izvornemu dokumentu, o zakonu ali zakonih, za katere stranka v sporu trdi, da veljajo za vse ali kateri koli del njegovega/njenega zahtevka.

Obrazložitev

Ta preprosta zahteva bo zagotovila, da vprašanje veljavnega prava ustrezno upoštevajo obe stranki in sodišče, kar pomaga zagotoviti pravno varnost.

Predlog spremembe 41
Člen 11 b (novo)

Člen 11b

Določanje vsebine tujega prava

1. Sodišče, ki začne postopek, po uradni dolžnosti določi vsebino tujega prava. Zato je lahko sodelovanje strank zahtevano.

2. Če ni mogoče določiti vsebine tujega prava in če se stranke strinjajo, velja pravo sodišča, ki začne postopek.

Obrazložitev

Pojasnitev mora zagotoviti bolj enoten pristop do uporabe tujega prava s strani sodišč po vsej EU.

Predlog spremembe 42
Člen 12

Člen 12	Člen 12
Prevladujoča obvezna pravila	Prevladujoča obvezna pravila
1. ***Kjer na podlagi te uredbe velja pravo določene tretje države, se lahko učinki izražajo v obveznih pravilih druge države, s katero je položaj tesno povezan, če se morajo v zvezi s pravom te tretje države ta pravila uporabljati ne glede na pravo, ki velja za nepogodbeno obveznost. Pri odločanju, ali naj se ta obvezna pravila uveljavijo, je treba upoštevati njihovo***	1. ***Nič v tej uredbi ne omejuje uporabe pravnih predpisov pristojnega sodišča v položaju, kadar so ti obvezni, ne glede na pravo, ki je sicer veljavno za nepogodbeno obveznost.***

naravo in namen ter posledice njihove uporabe ali neuporabe.	
2. ***Nič v tej uredbi ne omejuje uporabe pravnih predpisov pristojnega sodišča v položaju, kadar so ti obvezni, ne glede na pravo, ki je sicer veljavno za nepogodbeno obveznost.***	2. ***Kjer na podlagi te uredbe velja pravo določene države, se lahko učinki izražajo v obveznih pravilih druge države, s katero je položaj tesno povezan, če se morajo v zvezi s pravom te tretje države ta pravila uporabljati ne glede na pravo, ki je veljavno za nepogodbene obveznosti. Pri odločanju, ali naj se ta obvezna pravila uveljavijo, je treba upoštevati njihovo naravo in namen ter posledice njihove uporabe ali neuporabe.***

Obrazložitev

Nova ureditev odstavkov se zdi bolj logična. Angleško besedilo je bilo spremenjeno in poravnano z različicami v drugih jezikih.

Predlog spremembe 43
Člen 13

Člen 13 Pravila varnosti in ravnanja	Člen 13 Pravila varnosti in ravnanja
Ne glede na to, katero je veljavno pravo, se pri določanju odgovornosti upoštevajo pravila varnosti in ravnanja, ki so veljala ob času in na kraju dogodka, ki je povzročil škodo.	Ne glede na to, katero je veljavno pravo, se pri določanju odgovornosti ***dejansko*** upoštevajo pravila varnosti in ravnanja, ki so veljala ob času in na kraju dogodka, ki je povzročil škodo.

Obrazložitev

To poudarja Komisija v svojem obrazložitvenem memorandumu in se mora izražati v besedilu uredbe.

Predlog spremembe 44
Člen 14

Člen 14 Neposredni ukrep proti zavarovalnici odgovorne osebe	Člen 14 Neposredni ukrep proti zavarovalnici odgovorne osebe
Pravica oseb, ki so utrpele škodo, do neposrednih ukrepov proti zavarovalnici, pri kateri je odgovorna oseba zavarovana,	Pravica oseb, ki so utrpele škodo, do neposrednih ukrepov proti zavarovalnici, pri kateri je odgovorna oseba zavarovana,

se urejajo s pravom, ki velja za nepogodbena razmerja, razen če oseba, ki je utrpela škodo, vztraja, da njen zahtevek temelji na pravu, ki velja za zavarovalno pogodbo.	se urejajo s pravom, ki velja za nepogodbena razmerja, razen če oseba, ki je utrpela škodo, vztraja, da njen zahtevek temelji na pravu, ki velja za zavarovalno pogodbo, ***če ta možnost obstaja v zvezi z enim od teh pravnih sistemov.***

Obrazložitev

Zavarovalništvo je zahtevalo obrazložitev.

Predlog spremembe 45
Člen 17, odstavek 2 a (novo)

	2a. Ne glede na člen 11(a) in 11(b) ter odstavka 1 in 2 tega člena pravila te uredbe ne veljajo za dokaz ali postopek.

Obrazložitev

Ta predlog spremembe ustreza členu 1(2)(h) Rimske konvencije o veljavnem pravu za pogodbena razmerja.

Predlog spremembe 46
Člen 22

Člen 22	Člen 22
Javni red pristojnega sodišča	Javni red pristojnega sodišča
Izvajanje določil pravne države v kateri koli državi, kot to določa ta uredba, se lahko zavrne le, če je takšno delovanje očitno nezdružljivo z javnim redom („*ordre public*“) pristojnega sodišča.	***1.*** Izvajanje določil pravne države v kateri koli državi, kot to določa ta uredba, se lahko zavrne le, če je takšno delovanje očitno nezdružljivo z javnim redom („*ordre public*“) pristojnega sodišča.
	1a. Še zlasti se lahko izvajanje določil pravne države v kateri koli državi, kot to določa ta uredba, zavrne in/ali se izvaja pravo pristojnega sodišča, če bi takšno izvajanje pomenilo kršitev temeljnih pravic in svoboščin, vsebovanih v Evropski konvenciji za zaščito človekovih pravic, v nacionalnih ustavnih določbah in v mednarodnem humanitarnem pravu.

1b. Ob tem se lahko izvajanje določb zakona v skladu s to uredbo, ki povzročajo dodeljevanje nekompenzacijskih odškodnin, kot so dosojene ali kazenske odškodnine, obravnava kot nasprotno z javnim redom („ordre public“) pristojnega sodišča.

Obrazložitev

Novi drugi odstavek naj bi pojasnil pomen javnega reda na ravni Skupnosti.

Novi tretji odstavek je dodan, ker predstavitev novega pojma „javni red Skupnosti“ ne sodi v obseg te uredbe in ker je treba odstraniti možnost dodeljevanja dosojene ali kazenske odgovornosti, kot je predlagala Komisija v členu 24. Poročevalka se zaveda, da utegne obstoj take odškodnine vzpodbuditi prizadevanja za izbor pristojnega sodišča (forum shopping), zato je v novi pregled vključil obvezo Komisije, da ob preverjanju izvajanja uredbe preuči celotno vprašanje odškodnin v zvezi s tem.

Predlog spremembe 47
Člen 23

Člen 23	***črtano***
Razmerje do drugih določb pravnega reda Skupnosti	
1. Ta uredba ne posega v uporabo določb v pogodbah o ustanovitvi Evropskih skupnosti ali v akte institucij Evropskih skupnosti, ki:	
– v razmerju do posameznih zadev določajo pravila glede izbire prava pri nepogodbenih obveznostih ali	
– določajo pravila, ki se uporabljajo ne glede na to, ali zadevno nepogodbeno obveznost ureja nacionalno pravo na podlagi te uredbe ali	
– preprečujejo uporabo določbe ali določb pristojnega sodišča ali prava, ki ga določa ta uredba.	
2. Ta uredba ne posega v uporabo instrumentov Skupnosti, ki v odnosu do posameznih zadev in na področjih, ki jih usklajujejo taki instrumenti, kjer za opravljanje storitev ali dobavo blaga	

veljajo zakoni države članice, od koder je ponudnik storitev, in kjer poteka usklajevanje, dovoljuje omejevanje svobodnega zagotavljanja storitev in dobave blaga, ki izvira iz druge države članice, le v omejenih okoliščinah.

Obrazložitev

Ustrezne določbe so bile vstavljene v odstavek 2(a) člena 1.

Predlog spremembe 48
Člen 24

Člen 24	***črtano***
Nekompenzacijska odškodnina	
Izvajanje določb zakona v skladu s to uredbo, ki povzročajo dodeljevanje nekompenzacijskih odškodnin, kot so dosojene ali kazenske odškodnine, je nasprotno z javnim redom Skupnosti.	

Obrazložitev

Čeprav je poročevalka naklonjena tej uredbi, je raje dodala spremenjeno različico v člen 22.

Predlog spremembe 49
Člen 25

Člen 25	Člen 25
Razmerje do obstoječih mednarodnih konvencij	Razmerje do obstoječih mednarodnih konvencij
Ta uredba ne posega v uporabo mednarodnih konvencij, katerih pogodbenice so države članice ob sprejetju te uredbe in ki v razmerju do posebnih zadev določajo spore zakonskih pravil v zvezi z nepogodbenimi obveznostmi.	***1.*** Ta uredba ne posega v uporabo mednarodnih konvencij, katerih pogodbenice so države članice ob sprejetju te uredbe in ki v razmerju do posebnih zadev določajo spore zakonskih pravil v zvezi z nepogodbenimi obveznostmi.
	2. Določila te uredbe imajo prednost pred določili mednarodnih konvencij, sklenjenih med dvema ali več državami članicami, razen če te konvencije niso navedene v Prilogi 1.

Predlog spremembe 50
Člen 26 a (novo)

Člen 26a

Presoja

Komisija najpozneje do ...* predloži Evropskemu parlamentu, Svetu in Ekonomsko-socialnemu odboru poročilo o uporabi te uredbe in če je potrebno, poda nadaljnje predloge za njeno prilagajanje.

Pri pripravi poročila mora biti Komisija zlasti pozorna na učinke novega načina obravnave tujega pravnega reda v različnih zakonodajah in na vprašanje odškodnin, vključno z možnostjo dodeljevanja dosojene ali kazenske odškodnine v nekaterih zakonodajah.

Preuči se tudi, ali je treba predlagati zakonodajo Skupnosti, ki se izrecno ukvarja z zakonom, veljavnim za prometne nesreče.

Poročilo mora vsebovati analitično študijo obsega, v katerem sodišča v državah članicah izvajajo tuj zakon v praksi, vključno s priporočili v zvezi z zaželenostjo splošnega pristopa pri izvajanju tujega zakona.

**** Tri leta po sprejetju te uredbe.***

Obrazložitev

Poročevalka meni, da je tak pregled zaželen in potreben.

EXPLANATORY STATEMENT

The amendments presented to the proposal for a regulation are intended to rationalise and simplify the original proposal . The rapporteur suggests that the best approach is first to consider whether the parties have agreed on what the applicable law should be (Article 2a). Indeed, she can see no reason why parties should not be able to agree to submit non-contractual obligations to the law of their choice before, and not only after, the dispute arises, where it is clear beyond doubt that the parties are in a pre-existing arms-length commercial relationship. She has also made it possible for such agreements to be made in respect of disputes relating to intellectual property rights. She is conscious that this is controversial, but considers that it warrants being debated.

Otherwise the courts should apply either the rules set out in Article 3 or the successive rules for specific non-contractual obligations.

Article 3 opts in the first place for the *lex loci delicti commissi*. But, exceptionally, where the non-contractual obligation is manifestly more closely connected with another country, the court should opt for the law of that country. The connecting factors specifically mentioned allow courts to apply the law of the place of habitual residence of the victim and the tortfeasor or to take account of a pre-existing legal or *de facto* relationship between them. This is designed, as points (c) and (d) make plain, to produce certainty, predictability and uniformity of result and protect legitimate expectations.

Your rapporteur takes the view that the complexity of many cases is such that a flexible regime is more appropriate than rigid rules for each class of non-contractual obligation. Small factual differences in cases can substantially alter the parties' expectations and the policy considerations at stake. Moreover, in disputes which take place in a Community of States without borders, all having different legal systems but sharing a common heritage of human rights provisions and Community law, justice will often be served by applying *dépeçage*. It is for this reason, that Article 3(3) provides that the court seised must, where necessary, subject each issue of the dispute to separate analysis. This may prove necessary, *inter alia*, in order to avoid having to apply *statuta odiosa* of non-Community countries. What is essential is that courts are provided with a clear instrument which allows them the necessary flexibility in order to do justice to the parties in individual cases.

As far as traffic accidents are concerned, the rapporteur considers that since several Member States have ratified the Hague Convention, they should be free to continue to apply it until such time as a Community instrument has been adopted. In addition, since it would in some cases plainly be equitable to award damages for personal injuries on the scale of the victim's country of residence and not on the scale of the country in which the accident occurred, a provision is included to this effect. In this connection, the rapporteur considers that it is important to include a reference to the Brussels I Regulation and the Fourth and Fifth Motor Insurance Directives, which allow the victim to bring a direct action against the insurers. The rapporteur has also made it clear that, except where specific reference is made thereto in the Regulation, the question of the quantum of any damages awarded should be dealt with under

the law of the forum.

Your rapporteur has provided for special rules for defamation, unjust enrichment, agency without authority and torts arising out of industrial disputes.

In contrast, she has deleted the special provisions on defective products, unfair competition and violations of the environment, on the ground that, in the absence of persuasive evidence to the contrary and clear definitions of the torts/delicts concerned, the general rules are adequate to cope with the situations concerned. Whereas the rapporteur might be persuaded that specific provisions on defective products should be included if a good case were made out for this, she would be loath to include provisions on unfair competition and violations of the environment in the absence of a definition clause clearly setting out what torts/delicts are meant by those expressions.

As far as violations of privacy and rights relating to the personality are concerned, the rapporteur takes the view that the *lex loci delicti commissi* should in principle apply, but that the court should be able to consider that a manifestly closer connection exists with the country of publication or broadcasting having regard to sales per Member State, audience figures and so on. In line with the Brussels I Regulation on the recognition and enforcement of judgments, the court may also take account of the audience to which the publication or broadcast is principally directed. Given that Internet publications are also covered, it will be possible to avoid a situation in which different rules apply to the same publication, depending on whether it is made off- or on-line. Your rapporteur considers that this should conduce to greater legal certainty. In order to take account of concerns expressed by publishers and broadcasters, she has also offered an alterative version of the provisions in question in order to allow full debate to take place in committee.

As far as other non-contractual obligations are concerned, your rapporteur has chosen to deal with unjust enrichment and agency without authority in two separate articles for the sake of simplicity.

The rapporteur is conscious that her approach diverges from that of traditional international conventions in the field of private international law, but would point out that the instrument in preparation is a piece of Community legislation and hence has to satisfy different requirements. In contrast to previous instruments where the Community has taken over an existing international convention on private law, in this instance there was no previous convention, which provides a unique opportunity to legislate in a specifically Community context. In particular, your rapporteur has taken pains to ensure that the regulation can co-exist with Internal Market legislation and promote, rather than hamper, the proper functioning of the Internal Market. Particular consideration has been given to the Regulation's relationship with the television without frontiers and the e-commerce directives. Your rapporteur has been anxious to suggest a principled holistic approach which should avoid the necessity for confusing carve-outs and special regimes, present or future, as these merely serve to make our legislation more complex to navigate and less transparent.

Attention has also been paid to public policy. Your rapporteur considers that it is important to make it clear that embryonic Community public policy exists, as reflected in the ECHR, the Charter of Fundamental Rights, national constitutional provisions and international

humanitarian law. The reference to international humanitarian law has been expressly added to avoid courts having to apply rules of law of a non-Community country which would be repugnant to European systems of values, even though it is implicit already in the rapporteur's reformulation of Article 3.

Your rapporteur has also made it clear that rules of evidence and procedure are outside the scope of this Regulation in accordance with the traditional rules of private international law. Nevertheless, she has included provisions designed to ensure that national procedures are such that courts do in fact consider the question of the applicable law when proceedings falling within the scope of the Regulation are brought. This is essential in order to ensure uniformity of approach throughout the Union.

In additional, the *ordre public* provision has been expanded to cover exemplary and punitive damages, since your rapporteur considers that it is not legally possible in an instrument such as this to legislate to prohibit the award of such damages. She has, however, added a review clause mandating the Commission to examine, three years after the adoption of the Regulation, the question of damages and its impact in terms of forum shopping.

Given the dissatisfaction which has been voiced about the Hague Convention on traffic accidents, your rapporteur proposes to ask the Commission to consider proposing a Community instrument for this area. Pending this, traffic accidents should be able to be dealt satisfactorily under this Regulation, which expressly allows those Member States which have ratified the Hague Convention to continue to apply it. In this connection, the rapporteur would point to the problems caused by the discrepancies in the level of damages awarded by courts in the various Member States, which she considers deserves attention.

Another key part of this review should be the issue of how national courts deal in practice with the application and use of foreign law; more evidence of this needs to be accumulated to ensure that there is equality of treatment with national law so as to encourage confidence in the use of foreign law in national courts and again discourage the perceived need for forum shopping.

Your rapporteur wishes to underline that this Regulation should be seen as both underpinning Member States' differing legal traditions in private law, which arise out of their individually unique historic cultural and social circumstances, but at the same time as providing clear guidance at a Community level as to how those differing traditions should be recognised when conflicts arise by giving proper weight to the priorities of the overall Community legal order. The rapporteur would conclude by stating that this Regulation should assist in ensuring that the Community principles of mutual recognition and trust between the courts of the Member States are upheld.

Lastly, the rapporteur wishes to thank all those who have assisted her by giving her their advice and criticism, especially those who have participated in the work of the Project Team. The rapporteur has studied closely the Swiss Federal Law on Private International Law, the US Second Restatement and other instruments of federal States before reaching her conclusions as to what approach should be adopted.